

Dagthema: ...Om wat ik uit de verte van liefde heb gehoord...

Overweging 12 mei – Henk Kemper

*“... We leven in een post-seculiere samenleving,
waarin geloof nog steeds een grote rol speelt,
maar waarin de kennis over geloof is geslonken.
Er wordt zelfs gesproken van collectief geheugenverlies.
Laten we daarom vooral deze verhalen met elkaar blijven delen ...”*

Eerste lezing uit 1 Korinthiërs 7:25-35

Tweede lezing uit 1 Korinthiërs 13:1-7

Openingsgebed

Aan God die al wat is, geschapen heeft en leidt,
aan Hem die door ons genoemd mag worden: Vader,
dragen wij in eerbied dit samenzijn op.

Wij delen brood, wij delen wijn,
en wij ontmoeten elkaar in de Naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Lied

Simone Huisman / Tom Löwenthal

Altijd Aanwezige,
cirkel en kern van mijn leven,
jij trekt aan en omhult.
Ruimte van liefde,
nodig mij uit
om binnen te gaan.

Welkom en inleiding

Goedemorgen, mede namens Ellen die vandaag mee voorgaat. Het wordt ongetwijfeld een bijzondere viering. Want vandaag is ook de feestelijke presentatie van het boek dat Katja Kreukels schreef: “Mijn vader was priester.” Daarom een speciaal woord van welkom aan Katja en haar en daarmee ook onze gasten. Voel je welkom in onze gemeenschap. De boekpresentatie krijgt een plek in de viering én in een samenkomst na de viering. Katja vroeg mij om aan mensen die onbekend zijn met onze gemeenschap, iets te vertellen over

oorsprong en gang van zaken. Om de viering niet tot half drie te laten duren, beloof ik dat ik dat zal doen, maar dan bij het tweede deel van vandaag, om 12.00 uur.

Onder het motto: Het leven is een feest, maar hang wel zelf de slingers op, maken we er dus vandaag een extra feestelijke bijeenkomst van. Want naast de presentatie van het genoemde boek is het ook nog eens Moederdag én roepingenzondag.

En met dit laatste, officieel wereldgebedsdag voor de roepingen, schieten we meteen naar de thematiek van vandaag.

Want het thema vandaag luidt niet voor niets: “Om wat ik uit de verte van liefde heb gehoord.” Dat hangt voor mij samen met de presentatie van het boek van Katja. Ik had de eer om het boek al te mogen lezen. Straks zal Katja zelf, op de plek waar we normaal gesproken de overweging plaatsen, woorden wijden aan de inhoud en totstandkoming van het boek. Om dan niet een mega-lange overweging c.q. toespraak te creëren, heb ik bedacht dat het beter is om nu, bij het begin, het kader van de viering toe te lichten.

Officieel priester

Toen ik hoorde van de titel van Katja's boek was mijn eerste gedachte “mijn vader wás priester” hoe is dat mogelijk. Kun je priester-zijn afleggen. Uittrekken als een oude jas? Of ben je priester voor het leven. Om nog maar niet te zeggen: zouden we niet allemaal priesterschap jegens elkaar moeten nastreven.

De kern zit natuurlijk in het feit dat je officieel priester kunt zijn, als je je houdt aan de normen en regels die daarvoor zijn opgesteld. Een van die regels betreft celibatair leven. Als je je daar niet meer aan kunt of wilt houden, dan vervalt je recht om je ambt uit te oefenen, althans naar de regels van het instituut R.K. Kerk.

Uiteraard ben ik gaan nazoeken hoe dat zit met dat celibaat. Om te beginnen is het grappig om te ontdekken dat het celibaat strikt genomen geen deel uitmaakt van de geloofsleer. Het is geen doctrine, maar een canonieke wet en dat houdt in dat de Paus de wet kan veranderen, als hij dat al zou willen, of uitzonderingen kan toestaan.

Augustinus' worsteling

En het is zelfs zo dat de eerste paus getrouwd was. Maar al in het jaar 325 na Christus, waarin het allereerste concilie van Nicea plaatsvond werd nagedacht over celibatair leven of niet. Er werd daar geen besluit genomen en het werd aan priesters zelf overgelaten om te kiezen. Ook kerkvader Augustinus worstelde tijdens zijn leven van 354 tot 430 na Christus met de vraag en kwam na jaren van liefde praktiseren tot de verzuchting: “Geef mij kuisheid, maar nu nog niet.” Bij het 2e Lateraanse concilie in 1139 kreeg het celibaat definitief vorm. Maar het is goed te weten dat onder meer het behoud van kerkelijk bezit, de grondslag vormde. Immers, als sprake was van kinderen, dan konden bezittingen overgaan in de handen van erfgenamen. Ook teksten van Paulus speelden een rol. Vandaag lezen we twee delen van zijn hand. In de eerste brief aan de Korinthiërs schrijft hij in hoofdstuk 7 dat het in zijn ogen voor priesters beter is niet te huwen, om zich daardoor volledig te wijden aan de werken van het geloof. Daar is natuurlijk vaak op gewezen, maar het is goed om ook nog even goed te kijken naar de eerste zin van vandaag. Daar staat: “Voor de ongehuwden heb ik geen voorschrift van de Heer, dus geef ik mijn eigen mening.” Het is dus de persoonlijke keuze van Paulus en geen door Jezus Christus doorgegeven voorkeur. Eveneens in de eerste brief aan de Korinthiërs, schrijft Paulus in hoofdstuk 13 onder meer dat liefde geduldig is, en vol goedheid. Ze verheugt zich niet in onrecht, maar vindt vreugde in waarheid. Alles verdraagt zij, alles hoopt zij en in alles volhardt zij.

Het is een tekst die talloze keren is gebruikt en gebruikt zal blijven worden bij huwelijksinzegeningen. Huwelijksinzegeningen die werden en worden geleid door priesters voor wie de liefde niet is weggelegd. En zo kan het dus gebeuren dat je als priester tot de overtuiging komt dat je leven incompleet is als je een essentieel deel van je mens-zijn, moet afleggen. Dat het je verboden is om samen te leven in een liefdesrelatie. En dat je de belofte daartoe hebt gedaan op jeugdige leeftijd. Een keuze voor het leven. Wat je noemt dus een vorm van 'levenslang.'

Dat wil niet zeggen dat niet stilletjes gezocht werd naar de marges en mogelijkheden. Mijn oom, die pastoor was en met wie je ongelooflijk kon lachen, leefde jarenlang samen met zijn huishoudster. En de hele familie wist dat er meer speelde. Maar daar kon je niet naar vragen, want stel je voor dat het waar was. Dus hield de familie zich aan een goed katholiek gebruik: wat je niet benoemt, dat is er niet.

Loyaliteit

In haar boek heeft Katja allerlei gebruiken en tradities, geschreven en ongeschreven regels opgetekend. Het geeft een boeiend beeld van een tijd die was. Of misschien hier en daar nog wel is.

En bovenal tekent zij op hoe mensen loyaal willen zijn aan wat zij beloofden en loyaal willen zijn aan het instituut, maar dat het instituut hen een cruciaal deel van mens-zijn ontzegd.

Dan is er kennelijk maar een weg: de uitgang.

Paulus schrijft dat de liefde alles verdraagt. Ik heb mij afgevraagd of zij die worstelden en worstelen ook de liefde die alles verdraagt ervaren of hebben ervaren. Eruit gezet worden - zo moet dat voelen- doet zeer.

Paus Franciscus schrijft in het kader van roepingenzondag jaarlijks een boodschap. Dit jaar sluit hij zijn boodschap af met de volgende tekst:

Laten wij ons op deze dag in gebed verenigen en de Heer vragen om ons zijn plan van liefde voor ons leven te laten ontdekken en de moed te schenken om de weg te durven gaan die Hij vanaf het begin voor ons heeft bedacht.

Het lijkt mij dat daar nog een wereld te winnen is in de hoofden van mensen, van instituten en van leiders. Maar laat het niemand ervan weerhouden om dan inderdaad de weg te gaan die God voor haar of hem heeft bedacht. Laat het in Godsnaam een weg van liefde zijn voor iedereen, ook voor ambtsdragers. Want, om liefde gaan wij een leven. We zwoegen dapper voort. Om wat we uit de verte van liefde hebben gehoord.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou. (2x)

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep,
haar spiegel, tij en tegentij,
de poolster, de windstilte,
riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot
een sluier om je heen van vuur,
een lichaam meer,
tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou
waar bronnen zijn, bauxiet,
een paar gewiekster woorden dan dit:
ben jij daar?

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Eerste lezing: 1 Korinthiërs 7:25-35

Voor de ongehuwden heb ik geen voorschrift van de Heer, dus ik geef mijn eigen mening, als iemand die door de barmhartigheid van de Heer betrouwbaar is. Ik meen dat het vanwege de huidige beproevingen voor een mens goed is te blijven wat hij is. Hebt u een vrouw beloofd met haar te trouwen, verbreek die belofte dan niet; bent u niet gebonden aan een vrouw, zoek er dan ook geen. Het is weliswaar niet zo dat u door te trouwen zondigt, en ook wanneer een meisje trouwt zondigt ze niet, maar het huwelijk wordt een zware belasting die ik u graag zou besparen.

Wat ik bedoel, broeders en zusters, is dat er maar weinig tijd rest. Laat daarom ieder die een vrouw heeft zo leven dat het hem niet in beslag neemt, ieder die verdriet heeft zo dat hij er niet door wordt beheerst, ieder die vreugde voelt zo dat hij er niet in opgaat, ieder die bezit verwerft alsof het niet zijn eigendom is, ieder die in deze wereld leeft alsof ze voor hem niet meer van belang is. Want de wereld die wij kennen gaat ten onder. Ik zou willen dat u geen zorgen hebt. Een ongetrouwde man draagt zorg voor de zaak van de Heer en wil de Heer behagen. Een getrouwde man draagt zorg voor aardse zaken en wil zijn vrouw behagen, dus zijn aandacht is verdeeld. Een ongetrouwde vrouw en een meisje dat nog niet getrouwd is, dragen zorg voor de zaak van de Heer, en wel zo dat ze God met heel hun lichaam en geest zijn toegewijd. Maar een getrouwde vrouw draagt zorg voor aardse zaken en wil haar man behagen. Ik zeg dit in uw eigen belang, niet om u aan banden te leggen, maar om u tot onberispelijk gedrag en onverminderde toewijding aan de Heer te brengen.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Boom, je stam was koud en bloot,
in de winter leek je dood.
Komt de zomer vuur en vlam,
bloeien rozen aan je stam.

Mens, wat ben je dood en koud
als je niet van mensen houdt.
Zonder liefde vlam en vuur
is je leven kort van duur.

Zonder lachen licht en lied,
zonder liefde gaat het niet.
Mensen leef toch en God-weet
vind je liefde bij de vleet.

Tweede lezing: 1 Korinthiërs 13:1-7

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Hoor je mij,
voor mij geen ander dan jij,
bij jou alleen ben ik veilig.

Godheid had mij in haar macht,
offers eiste zij, bloed, ik heb ze gebracht.
Haar grote namen waaiden voorbij, de jouwe niet,
die is hier op mijn lippen.

Hoor je mij, voor mij geen ander dan jij
bij jou alleen ben ik veilig

Enige die ik nog ken, alles ben je mij, erfdeel en beker.
Lieflijke oorden vielen mij toe,
mijn hart klimt in mij, mijn geest wordt wijd,
jij verkoopt mij niet, voor geen prijs, voor geen ander

Hoor je mij,
voor mij geen ander dan jij,
bij jou alleen ben ik veilig.

Overweging

Mijn vader was altijd al een beetje anders. Hij was ouder dan de vaders van mijn klasgenootjes. Hij droeg een keurig kostuum, met overhemd en bijpassende stropdas. Overal. Zelfs als we als gezin een dag op het strand doorbrachten, lag hij achter een windscherm op een ligbed in zijn pak te zonnen met een sigaar in zijn mond.

Als kind was ik gefascineerd door de kleine rituelen en gewoontes van mijn vader. Het reisgebed in de auto, waarin hij altijd voorbad en wij als gezin volgden. Het gebed ter ere van de jaardienst van zijn ouders. Als oudste zoon bad hij zonder enige aarzeling hardop voor als we met de familie voor het graf stonden in Brunssum. De rest volgde.

Strengedagorde

Als wij al lán in bed lagen, luisterde hij weleens naar zijn oude grammofoonplaten met orgelmuziek. Hij wist dat hij ons daar geen plezier mee deed. Mijn vader ging graag laat naar bed en stond het liefst niet al te vroeg op. Dat is nog steeds zo. Een reactie op de strenge dagorde van zijn congregatie waar hij vijftien jaar in had geleefd. Zo zou ik later ontdekken. Mijn ouders namen ons iedere zondag mee naar de vrijzinnige katholieke parochie in de Sittardse wijk Vrangendael. Een modern kerkgebouw met stapelbare stoelen, waar een verlichte en open sfeer hing. Heel anders dan het klassieke kerkgebouw met knielbankjes en wierooklucht waar mijn vader mee was opgegroeid en mijn moeder trouwens ook. Ik voelde me op mijn gemak tijdens de zondagse missen en was onder de indruk van de verhalen van pastoor Meertens over menselijkheid en liefde. Elkaar helpen, naar elkaar luisteren, niemand uitsluiten.

Maar wat er feitelijk in de kerk gebeurde, ontging mij en mijn broertje wel een beetje. We volgden een ingesleten pad. Je ging gewoon mee, zonder erover na te denken. Zonder veel vragen te stellen.

Zo ging dat in mijn vaders jeugd ook. Er werd bij mijn opa en oma thuis veel gebeden, maar zonder tekst en uitleg. Godsdienstonderwijs kreeg je in de kerk en op school en dat was genoeg.

Toen ik mijn vader daar onlangs naar vroeg, vertelde hij me dat hij het katholicisme aan ons had willen meegeven, nooit had willen opdringen. Hij wilde thuis niet de missionaris uithangen. Toen ik rond mijn veertiende niet meer meeding naar de kerk, heeft hij daar nooit iets van gezegd. Hij vond het jammer, maar het was mijn zaak, mijn leven.

Ik heb het wel nog tot misdienaar geschopt, misdienette beter gezegd, maar dat was wezenlijk anders dan in zijn tijd. In zijn tijd was het niet voorstelbaar geweest dat je tijdens de mis naar de verhalen van je collega-misdienette luisterde over hoe haar nieuwe scharrel haar inpalmde op een bankje in het park. Mijn vader moest hard werken. Hoge kaarsen aansteken, het zware misboek verplaatsen van de epistelzijde naar de evangeliezijde, knielen en buigen, zingen in het Latijn.

Een beetje anders

Dat mijn vader een beetje anders was, heb ik altijd al geweten, maar dat hij priester was geweest had ik nooit vermoed. Dat was zo'n ander leven, zo ver weg van het onze. Een leven waarin je niet mocht trouwen of kinderen mocht krijgen. Zijn vader, mijn opa, voelde zich ook geroepen om priester te worden, maar moest de hogere priesterstudie noodgedwongen stopzetten vanwege zijn gezondheid. Dat ik ooit geboren ben en mijn broer Paul zou je met deze kennis van nu een Godswonder kunnen noemen.

Mijn vader had zijn priesterleven goed opgeborgen. Pas op mijn achttiende vertelde hij me daarover. Er was bij mij toen een zaadje geplant. Dat zaadje zou pas ontkiemen tijdens een

gemeenschappelijke reis naar IJsland in 2005, naar zijn oude missiepost. Toen begon het. Het stellen van vragen en hoe meer ik vroeg, hoe meer ik te weten kwam en hoe meer ik te weten kwam, hoe meer vragen ik had. Achter elk deurtje zat weer een ander deurtje. Om gek van te worden. Eigenlijk is de tijd van vragen stellen nooit meer opgehouden. Ook niet na het schrijven van dit boek.

Door dit boek heb ik het vorige leven van mijn vader beter leren kennen, ik heb hem nog beter leren kennen. Daar ben ik nog steeds heel dankbaar voor. Ik ben blij dat mijn vader de moed heeft gehad een andere weg te volgen, zijn eigen weg. Ik ben trots op hem.

Ook de wereld waarin hij leefde heb ik beter leren kennen. Een betoverende wereld. Een bevoogdende wereld. Een beknellende wereld. Een wereld waarin niks aan het toeval werd overgelaten.

Collectief geheugenverlies

Als ik me verbaas en verwonder over die tijd? Waarom anderen dan niet?, dacht ik steeds bij het verzamelen van informatie. Er is zóveel veranderd in een relatief korte tijd. Ik ben nog vertrouwd met de kerk om de hoek. Maar veel kerken in Nederland zijn leeggelopen. Daar zitten boekhandels in, binnenspeeltuinen. Je kunt er zelfs in wonen.

We leven in een post-seculiere samenleving, waarin geloof nog steeds een grote rol speelt, maar waarin de kennis over geloof is geslonken. Er wordt zelfs gesproken van collectief geheugenverlies. Laten we daarom vooral deze verhalen met elkaar blijven delen.

Laat opa en oma maar vertellen of vaders en moeders of tantes en ooms of buurvrouwen en buurmannen. Zo blijven we niet alleen verbonden met onze eigen geschiedenis, maar ook met elkaar.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de God van het leven,
die vreugde vindt in ieder menskind.

Die als een herder zoekt
totdat Hij de verlorene heeft gevonden.

Die zorgzaam is als een vrouw,
die oog heeft voor het kleinste.

Die als een echte vader zijn kinderen
niet in de steek laat.

Ik geloof in Jezus, onze broeder,
die mij laat zien wie God is.

In zijn blijdschap om mensen
die Hij weer op hun voeten zet,
gaat de hemel open, is er uitzicht,
ook voor mijn kleinheid.

Ik geloof in de heilzame Geest,
die zich op de onverwachtste momenten
openbaart in de vreugde van mensen
die meeleven met een nieuw begin,
met hervonden kansen van anderen.

Ik geloof dat die Geest zich ook in mij
kan openbaren.
Ik geloof in de gemeenschap die ontstaat in mensen
die het zoeken niet moe worden,
die het vinden viëren,
in dankbaarheid aan de God van het leven.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Moge ons voor waar verschijnen,
die genoemd wordt zoon der mensen,
die gezegd wordt dood maar levend,
die gehoopt wordt mens voor allen.

Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water,
maar in mensentaal van liefde.

In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen,
in het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Liefde heeft geen longen maar zij ademhaalt en zingt
en wat zij heeft gezongen klimt over steile hoogten. (2x)

Korte, lange, vlagen kussen,
zwermen zoenen noem je liefde
dat betonnen knoesten, twijgen, groen blad,
rooie wangen krijgen.
Maar ook harde noten kraken, stenen slijpen tot zij zingen,
stenen kloven tot zij stromen.

Maar ook cederhoven planten,
rozenperken in woestijnen noem je liefde.
Maar ook blinde ogen wenken, doden drenken noem ik liefde,
en de zon, met al zijn felle zachte stralen,
vuursteen tussen diamanten.

Liefde heeft niet één paar handen, geen paar voeten,
maar zij treedt je tot je wijn bent,
maar zij kneedt je voor elkaar tot daag'lijks brood.
Liefde heeft geen hart, geen schoot,
maar je wordt uit haar geboren tot je dood. (2x)

Voorbede

Bidden wij voor alle moeders en al wie houden van kinderen, dat zij vertrouwen en geduld kunnen opbrengen om elk kind met vallen en opstaan te laten opgroeien tot zelfstandige, gelukkige mensen.

Bidden wij voor alle moeders die er alleen voor staan, dat zij liefde, begrip en steun vinden bij mensen die meer geluk hebben.

Bidden wij voor die vrouwen die deze dag met pijn in het hart moeten vieren: vrouwen die gedwongen kinderloos blijven, moeders van gevangenen, moeders van weggelopen kinderen,... dat zij steun en troost vinden.

Goede God, geef ons van uw liefde en uw vreugde,
zodat we voor onze gezinnen, voor de mensen om ons heen,
voor de noden in de wereld kunnen blijven zorgen.

Vandaag bidden we voor alle vrouwen die niet zo gelukkig zijn.
Mogen zij bij U en bij de medemensen vreugde vinden.
Dankbaar zijn we voor allen die kinderen en jonge mensen
met moederlijke zorg omringen.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Slotverhaal

We zijn aan het einde van de viering gekomen. Velen van jullie weten dat ik graag zoek naar een, laten we zeggen anekdotisch verhaaltje, dat goed past bij de viering en de thematiek van vandaag. Welnu:

In Frankrijk woonde de kapelaan meestal niet in de pastorie. Die was gereserveerd voor de pastoor en zijn huishoudster. Op een dag nodigde de pastoor zijn jonge kapelaan uit in de pastorie om mee te eten. Terwijl de huishoudster het eten opdiende, viel het de kapelaan op hoe mooi en aantrekkelijk zij was. En stilletjes vroeg hij zich af of er meer speelde tussen de pastoor en zijn huishoudster.

Na afloop van het diner verzekerde de pastoor hem dat de relatie zuiver professioneel was. Zij was zijn huishoudster en kokkin en meer niet.

Na ongeveer een week kwam de huishoudster bij de pastoor en zei: "Vader, sinds het bezoek van de kapelaan kan ik de mooie zilveren juslepel niet meer vinden. Hij zal hem toch niet meegepikt hebben?" De pastoor zei: "Ik kan het me niet voorstellen, maar ik stuur hem wel een briefje." Hij ging er meteen voor zitten en hij schreef: "Broeder, ik beweer niet dat je de zilveren juslepel hebt meegenomen, maar ik zeg ook niet dat je dat niet hebt gedaan. Maar het feit blijft dat we hem kwijt zijn vanaf de dag dat jij hier gedineerd hebt."

De jonge kapelaan ontving de brief en antwoordde als volgt: "Lieve vader pastoor, ik beweer niet dat u slaapt met uw huishoudster en ik beweer ook niet dat u dat niet doet. Maar ik weet wel zeker dat als u in uw eigen bed had geslapen, u de juslepel allang had gevonden."

Laten we gaan, maar niet voordat we vragen om Gods onmisbare zegen.

Zegenbede

De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe Zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.
De Levende verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Zegen ons en behoedt ons,
doe lichten over ons Uw aangezicht
en wees ons genadig.

Zegen ons en behoedt ons,
doe lichten over ons Uw aangezicht
en geef ons vrede.

Boekpresentatie, 12.00 uur

Welkom

Geachte aanwezigen, vrienden, bekenden en familieleden van Katja Kreukels. Vrienden van de Duif ook, of zij die dat, na vandaag, zeker zullen zijn.

Welkom bij de feestelijke presentatie van het boek met de titel “Mijn vader was priester.”

Schrijfster Katja Kreukels heeft er in de viering, waar u misschien bij aanwezig was of niet, al aandacht geschonken aan de achtergronden en totstandkoming van het boek.

Maar... zoals dat hoort, vindt er ook een officiële presentatie plaats. Zeg maar de officiële doop van het boek.

Fijn dat u daarvoor bent gekomen. Mijn naam is Henk Kemper en namens de gemeenschap van de Duif heet ik u van harte welkom.

Van schuilkerk...

Katja heeft mij uitdrukkelijk gevraagd om aan u enige uitleg te geven over onze gemeenschap.

Zodat u weet waar u vandaag in Godsnaam verzeild bent geraakt.

U bent vandaag in de Willibrordus binnen de Veste, ook genaamd de Duif.

De oorsprong van de kerk gaat ver terug: van schuilkerk tot de bouw van dit pand aan de gracht.

Tot het jaar 1974 viel de kerk onder het gezag van het bisdom Haarlem. In Amsterdam ontstond een initiatief dat formeel als doel had de kerken te harmoniëren. Elke kerk een soort van eigen signatuur; voor elke gelovige wat wils. Van modern tot traditioneel.

Echter, het rode potlood van de bestuurders was leidender dan het welzijn van de mensen, zo hebben we, ik althans, het ervaren.

En zo gebeurde het dat besloten werd de kerk af te stoten en de grond te verkopen aan een projectontwikkelaar. De gemeenschap verzette zich tegen het idee en ging in gesprek met de kerkelijke overheid. Er waren gesprekken, maar die werden toch gekenmerkt door netjes luisteren maar handhaven van het besluit. Je kon overal over praten, als het maar nergens over ging. Plannen om de Kerk, naast de kerkelijke functie, ook een andere bestemming te geven, werden van tafel geveegd.

...Tot democratische gemeenschap

Op 6 januari 1974 viel het doek en vond de laatste officiële viering plaats. Een week later, op 13 januari 1974 trok de gemeenschap het doek weer op om op eigen benen verder te gaan. Steeds de dialoog zoekend, steeds de gestuurde brieven, bij wijze van spreken, ongeopend retour ontvangend.

Na verloop van tijd ontstond het besef dat geen gehoor gevonden werd en dat we zelfstandig keuzes moesten maken. Gewijd voorgangers die ons wel wilden helpen werd de wacht aangezegd en aan hen werden repercussies voorgespiegeld als zij zich zouden inlaten met de gemeenschap. Om een lang verhaal kort te houden: de gemeenschap heeft zich in de jaren enorm ontwikkeld en functioneert als democratische gemeenschap met gekozen voorgangers naar model van de eerste vroeg-christelijke gemeenschappen waarover je kunt lezen in het boek Handelingen. Het voert te ver om onze organisatievorm hier uit te leggen, maar wie geïnteresseerd is die leggen we het op een later moment graag uit. Of neem een kijkje op onze website, die een heel compleet beeld van de afgelopen 45 jaren geeft.

Vooruitlopend op deze bijeenkomst had ik veelvuldig contact met Katja. En op enig moment zagen we een parallel tussen onze gemeenschap en de inhoud van Katja's boek. Het is de reden dat dit dé plek is waar het boek ten doop moet worden gehouden.

Ik schreef: De combinatie van de gemeenschap die beseft dat zij voor zichzelf moest opkomen en volwassen stappen moest zetten omdat het Instituut Kerk geen belang leek te stellen in het welzijn van mensen, is een mooie combinatie met het besluit van je vader om niet langer, gedwongen, een leven zonder partner te leiden. Hij volgde daarmee zijn hart. Volgens Katja: een schot in de roos.

Rijke Rooms leven

Voor u staat een oude misdienaar, koorlid, dirigent, voorganger en bestuurslid die, door zijn leeftijd, dat wat je noemt, het oude, rijke, Roomse leven nog heeft meegemaakt. Het boek van Katja is hier en daar een feest van herkenning, maar zet ook aan tot denken.

Ik vind het prachtig dat het boek hier het licht gaat zien.

Zo meteen mag ik het woord doorgeven aan Josje Kraamer.

Josje vertegenwoordigt uitgever Querido en zij zal enkele woorden wijden aan het boek.

Vervolgens zal Katja zelf het woord nemen.

En ook vader Jo Kreukels is in ons midden. Ook hem is natuurlijk spreektijd gegund.

Na de officiële uitreiking van het eerste exemplaar zullen we het glas heffen en daar iets lekkers bij eten.

Tegen de klok van 14.00 uur kunt u deelnemen aan een wandeling langs een aantal markante plekken in de stad. Maar het lijkt mij dat u de deur niet mag uitgaan zonder de aankoop van een door Katja gesigneerd exemplaar.

Ik wens ons een feestelijk uurtje en een mooi samenzijn.

Het woord is aan Josje Kraamer.

